

težavah. Najini pogovori in predvsem njegova modrost mi vseskozi predstavljajo posebna doživetja. Vem, da je zaupanje v dr. Plesničarja v meni utrdilo voljo do spopada z boleznijo, ki prav gotovo ne spada med najlažje ...

Takole si mislim: tudi tokrat sem imel v življenju srečo!

SOLČAVSKI KRONIST

Ko sem začel pisati zapise, narodopisne in malo manj zgodovinske vsebine, sem se veliko obračal na Valenta Vidra, solčavskega pisca, kronista in odličnega poznavalca tega lepega predela naše doline. Ko je bil še dejaven pri solčavskem turističnem društvu, smo se večkrat srečevali na sejah Celjske turistične zveze, ki jo je tedaj vodil znani turistični delavec, prof. Zoran Vudler. Prav on je bil velik Vidrov prijatelj in je njegovo raziskovalno delo stalno podpiral. Pozneje, ko je Vider pripravljal lično knjigo o Solčavi, se je Vudler zavzel, da je bila izdana.

Valent Vider je zame »knjiga« znanja in poznavanja. Poleg tega hrani ogromno listin in fotografij. Veliko njih je sam slikal in lahko poudarim, da so prav njegove najlepše. Kako tudi ne, ko tako do podrobnosti pozna svoje »ljubo Solčavsko«, kot rad imenuje ta predel pokrajine.

Pravzaprav sem prišel prvič k Vidru z nekoliko dvomov v sebi, ali bom dobil to, kar sem iskal. Saj človek večkrat v življenju sreča ljudi, ki si prisvajajo določene listine, čeprav bi morale v javni arhiv. No, pri Vidru to ni bilo nikoli tako. Že kar prvič mi je rad ustregel z množico podatkov. Menda sem takrat pripravljal vodnik po Zgornji Savinjski dolini. Postregel mi je s slikami in nič ni okleval, če mi je katero posodil za preslikavo. Ljubosumnosti pri njem ni bilo čutiti. Marsikdaj pa je prav to lahko ovira za dobro sodelovanje. Končno sem bil v dolini šele na začetku svojega dela in s pomočjo ljudi Vidrovega kova sem bil lahko tako zagnan.

Vider je prava knjiga modrosti. Tudi sicer je bister mož, ki neskončno ljubi svoj kraj in planine okoli njega, zelo dobro pozna tudi zgodovino Solčave in širše okolice. Nikoli ni bil v zadregi, če sem želel kaj vedeti, da sem potem lahko zapisal v časopis ali knjigo. Ko sem zbiral gradivo za knjigo o domačih zdravilcih v Zgornji Savinjski dolini, sem seveda »vrtal« tudi pri Vidru, kajti vedel sem, da je bilo prav v Solčavi nekaj znamenitih zdravilcev. Brez ovinkov mi je pripovedoval o Vidu (Fid) Strgarju, ki je

Valent Vider, znani publicist in kronist iz Solčave

napisal celo preko sto strani zapisa o zdravilnih rastlinah na Solčavskem in njih uporabi v zdravilstvu. Povedal mi je, da hrani izvornik knjižnica SAZU v Ljubljani. O Fidu se je celo govorilo, da je bil študiran mož in da je imel zveze s samim vragom. Živel je najprej v neki votlini, ki ji še danes rečejo Fidova votlina.

Iz svojega bogatega arhiva mi je Vider ponudil tudi nekaj malega (kar je pač imel) iz kronike Roka Klemenška, ki je bil dolga leta solčavski župan in znan rejec ovac. Da je bil bister mož, pove podatek, da je v svoji čredi uvedel selekcijo in tako je prišlo do slovite »solčavske« ovce. Klemenšek je bil odličen zdravilec za ljudi, še bolj pa za živali.

Tako je Valent Vider res spoštovanja vreden človek, ki živi za svoj kraj in njegovo prelepo okolico.

NAPREDEN GOSPODAR

V Šmihelu je živel Lovro Goličnik, ki je izhajal iz znane Hribske družine. Na tej ugledni kmetiji je tudi nekaj časa gospodaril, ko pa je dokončno ugotovil, da z ženo ne bosta imela potomstva, je posestvo predal bratu in tako ohranil lepo kmetijo naslednjim rodovom. Ko sem ga spoznal, je stanoval že v hiši nad nekdanjim jezerom. Tam je imel majhno priročno delavnico, v kateri je rad obdeloval les. Spoznala sva se pravzaprav že v času, ko sem imel v najemu v dolini Ljubije (v Grabnu) Konečki mlin, kjer sem si uredil skromen bivač. Lovro je moral pogosto na seje okrajnega odbora v Šoštanj, pa je dolgo pot enostavno »vzel pod noge«. Tedaj je prišel mimo in se ustavil pri meni v Grabnu, da sva malo povasovala, kot je rekel takemu pogovoru. Ta izraz mi je bil zelo všeč, posebno še, če ga je izrekel Lovro.

Pri njem v Šmihelu sem bil dokaj pogosto, saj sem vedno brskal po preteklosti in ljudskem izročilu. V obeh pogledih sem se rad obračal nanj, ker je bil odličen pripovednik. Njegove pripovedi niso bile nikoli dolgočasne. Bil je daleč naokoli znan, poznali so ga domala v vseh krajih naše doline. Imel je tudi zbirko starih fotografij. Veliko sem jih dal preslikati, saj so slike dokument nekega časa in določene sredine ljudi.

Lovro Goličnik